

Marek Słoń, Bogumił Szady
Zakład Atlasu Historycznego
Instytut Historii PAN

Wpływ narzędzi cyfrowych na edytorstwo źródeł i geografie historyczną: perspektyw i wyzwania

Spotkania z Humanistyką Cyfrową
PHC UWr, Wrocław, 14 grudnia 2018 r.

Co zmieniły
narzędzia cyfrowe
w edytorstwie?

Pozwalają zrzucić jarzmo Gutenberga

Jarzma Gutenberga:

1. Kwintesencją edycji jest przepisanie i wydrukowanie źródła.

Jarzma Gutenberga:

*1. Kwintesencją edycji,
wydrukowanie źródła.*

*2. Naukowa edycja źródła jest
przeciwieństwem jego interpretacji, ma być
wiernym oddaniem tekstu.*

Jarzma Gutenberga:

1. Kwintesencją edycji, wydrukowanie źródła.

2. Naukowa edycja źródła jest przeciwieństwem jego interpretacji, ma być wiernym oddaniem tekstu.

3. Edycja to jednorazowe przedsięwzięcie, które rozpoczyna się odczytem źródła, a kończy drukiem.

Czym jest dziś edycja źródła?

Edycja nie zastępuje kontaktu z
obrazem rękopisu,
lecz do niego prowadzi,
to **faksymile jest formą podstawową,**
a pozostałe elementy powinny ułatwić
jego percepcję.

Edycja powinna łączyć **wielość form**,
wypływających z charakteru źródła,
potrzeb i możliwości wydawcy i odbiorcy,
a wzajemne powiązanie tych form
decyduje o jakości użytkowej edycji.

Edycja to **interpretacja** źródła
przedstawiana w różnych formach
(np. opis archiwalny, wstęp, odczyt,
indeksy, opracowania monograficzne)
interpretacja nie jest złem koniecznym,
lecz jej istotą.

Edycja nie jest procesem zamkniętym,
lecz aktem założycielskim,
początkiem,
powinna zapewnić optymalne warunki
do dalszej pracy nad danym zabytkiem.

Edycja nie obejmuje jednego źródła, lecz
wycinek szerokiego zasobu źródłowego
i jej celem jest lepsza
integracja treści i formy
tego zabytku z innymi.

Edycja ma na celu ułatwienie
korzystania z danego źródła poprzez
udostępnienie efektów
własnej pracy badawczej;
niemal każda lektura tekstu
powinna zostawić ślad w jego edycji.

Realizacja tych postulatów jest możliwa
tylko poprzez narzędzia cyfrowe:

Realizacja tych postulatów jest możliwa
tylko poprzez narzędzia cyfrowe:
skan źródła

Realizacja tych postulatów jest możliwa
tylko poprzez narzędzia cyfrowe:
skan źródła
na nim warstwy interpretacyjne

Realizacja tych postulatów jest możliwa

tylko poprzez narzędzia cyfrowe:

skan źródła

na nim warstwy interpretacyjne

zlinkowane z danymi zewnętrznymi

otwarte do dalszej edycji

dostępne online

Edycje powinna mieć taką formę,
aby stanowić integralną część
repozytorium wiedzy opartego
na rozproszonej
bazie danych.